

២៤ កក្កដា ២០១៩

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

๑. ข้อเท็จจริงและสภาพปัญหา

๑.๒ องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทยเป็นกลไกหลักของภาครัฐที่รับซื้อน้ำนมดิบจากเกษตรกรเพื่อแปรรูปและจำหน่าย แต่ปัจจุบันยังเผชิญปัญหาข้อจำกัดด้านงบประมาณและขาดสภาพคล่องทางการเงิน จึงไม่สามารถรับซื้อน้ำนมดิบส่วนเกินจากเกษตรกรได้อย่างเพียงพอ ทำให้กลไกรัฐไม่สามารถรักษาเสถียรภาพราคาน้ำนมดิบและบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

/ประกอบ...

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) บัญญัติให้ กสม. มีหน้าที่และอำนาจเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้ง การแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนต่อ คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง

๓. ข้อพิจารณา

๓.๑ กฎหมายและมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง

(๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๓ บัญญัติให้รัฐ พึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ความ คุ้มครองแก่เกษตรกรจากการถูกเอารัดเอาเปรียบจากสัญญาหรือการประกอบธุรกิจที่ไม่เป็นธรรม

(๒) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) ข้อ ๒๒ รับรองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในการรวมตัวกันเพื่อคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของตน และ ข้อ ๒๕ รับรองสิทธิในการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในการบริหารจัดการของภาครัฐ

(๓) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (ICESCR) ข้อ ๖ รับรองสิทธิของบุคคลทุกคนที่จะมีโอกาสหาเลี้ยงชีพจากงานที่ตนเลือกหรือยอมรับโดยเสรี

(๔) ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของเกษตรกรและบุคคลอื่นที่ทำงานในเขต ชนบท (UNDROP) ได้กำหนดแนวทางคุ้มครองเกษตรกรในหลายมิติ โดยข้อ ๑๐ กำหนดให้รัฐส่งเสริม การเข้าถึงตลาด การค้าที่เป็นธรรม และเปิดโอกาสให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทั้งการจัดทำและ ดำเนินนโยบายต่าง ๆ ข้อ ๑๑ กำหนดให้รัฐดำเนินมาตรการเพื่อประกันให้เกษตรกรเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ที่เกี่ยวข้องได้อย่างทั่วถึง และข้อ ๑๖ มุ่งเน้นการคุ้มครองเกษตรกรจากการถูกกดราคาสินค้าเกษตร โดยรัฐต้อง สนับสนุนและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ตลาดท้องถิ่นและระบบอาหารในชุมชนอย่างเหมาะสม

๓.๒ ปัญหาน้ำนมดิบล้นตลาดจนทำให้ราคาตกต่ำดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อสิทธิในการ ประกอบอาชีพ สิทธิในมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอ และสิทธิในการได้รับราคาที่เป็นธรรมสำหรับผลผลิต ของเกษตรกรโคนม รัฐบาลจึงต้องเร่งดำเนินมาตรการเชิงป้องกันและแก้ไขปัญหา เพื่อส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิเกษตรกรอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ และเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณามอบหมายให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการกำหนดมาตรการเชิงป้องกันให้มีผลในทางปฏิบัติโดยเร็ว

๔. ข้อเสนอแนะ

๔.๑ การแก้ไขปัญหาเร่งด่วน

(๑) ให้รัฐบาลกำหนดนโยบายขอความร่วมมือหน่วยงานที่จัดสวัสดิการอาหารเสริม (นม) สำหรับผู้เรียนนอกเหนือจากกลุ่มเป้าหมายตามโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน เช่น โรงเรียนและ ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดน โรงเรียนกีฬาจังหวัดในสังกัดมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ และโรงเรียน พระปริยัติธรรม โดยให้จัดซื้ออาหารเสริม (นม) หรือผลิตภัณฑ์นมที่ผลิตโดยองค์การส่งเสริมกิจการ โคนมแห่งประเทศไทยเป็นลำดับแรก

/(๒) ให้รัฐบาล...

(๒) ให้รัฐบาลสนับสนุนนโยบายโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน โดยขยายระยะเวลาให้เด็กนักเรียนได้บริโภคนมต่อเนื่องตลอดทั้งปี ๓๖๕ วัน (จากเดิม ๒๖๐ วัน) หรือขยายกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมนักเรียนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เพื่อเสริมสร้างสุขภาพทางโภชนาการให้เด็กนักเรียนและรองรับผลผลิตจากเกษตรกรโคนมที่เพิ่มขึ้นด้วย

(๓) ให้องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทยเร่งชำระหนี้ค่าน้ำนมดิบที่ยังค้างชำระแก่เกษตรกรโคนมทั้งหมดโดยเร็ว

๔.๒ การแก้ไขปัญหาภายใน ๑ ปี

ให้รัฐบาลสนับสนุนรวมถึงสั่งการให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันกำหนดนโยบายและมาตรการเชิงป้องกันปัญหาน้ำนมดิบล้นตลาดในระยะยาวให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ดังนี้

(๑) สนับสนุนงบประมาณให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาแปรรูปน้ำนมดิบเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เช่น ครีม เนย ชีส และนมผง เพื่อทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศซึ่งมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ ๙๐ พร้อมทั้งส่งเสริมการขยายตลาดผลิตภัณฑ์นมขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทยไปยังกลุ่มโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนนานาชาติที่มีกำลังซื้อสูง ควบคู่กับการขยายช่องทางจำหน่ายสู่ภาคเอกชนและช่องทางออนไลน์เพื่อขยายฐานผู้บริโภคภายในประเทศ

(๒) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรโคนมรายย่อยในรูปแบบสหกรณ์เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองลดต้นทุนการผลิต โดยเปิดโอกาสให้เกษตรกรทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงนโยบาย มาตรการและการสนับสนุนจากภาครัฐได้อย่างทั่วถึง รวมถึงถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตน้ำนมโคคุณภาพสูงให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เช่น การใช้เทคโนโลยีการจัดการฟาร์มโคนมสมัยใหม่ การปรับตัวรองรับความผันผวนของราคาน้ำนมดิบและต้นทุนการผลิต การให้ความรู้เกี่ยวกับกลไกตลาดและการส่งออกผลิตภัณฑ์นมในภูมิภาคอาเซียน การแปรรูปผลิตภัณฑ์นมเพื่อจำหน่ายในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน รวมถึงประโยชน์และผลกระทบของนโยบายเปิดการค้าเสรีนำเข้านมผงและผลิตภัณฑ์นม เป็นต้น

(๓) ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อป้องกันปัญหาเด็กนักเรียนได้รับนมล่าช้า ลดผลกระทบด้านการผลิตและการจำหน่ายน้ำนมดิบของเกษตรกร โดยคำนึงถึงความเท่าเทียมในการจัดสรรสิทธิการจำหน่าย (นม) โรงเรียนของผู้ประกอบการทุกกลุ่ม

(๔) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาจัดสรรงบประมาณหรือดำเนินโครงการสนับสนุนหรือรณรงค์ให้ผู้สูงอายุในพื้นที่ดื่มนมโคสดแท้ ๑๐๐% ที่ผลิตโดยเกษตรกรโคนมไทย

(๕) รณรงค์ให้คนไทยทุกช่วงวัยตั้งแต่เด็กจนถึงผู้สูงวัยดื่มนมโคสดแท้ ๑๐๐% ที่ผลิตภายในประเทศโดยสื่อสารทั้งในมิติของประโยชน์ต่อสุขภาพ ได้แก่ การเสริมสร้างความแข็งแรงของกระดูก และการป้องกันภาวะกระดูกพรุน และมิติของการสนับสนุนเกษตรกรโคนมไทย เพื่อสร้างการบริโภคภายในประเทศที่ยั่งยืนในระยะยาว

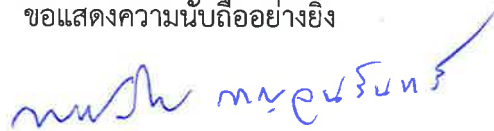
/ (๖) แก้ไข...

(๖) แก้ไขประกาศว่าด้วยการแสดงข้อมูลโฆษณาการและสัญลักษณ์บนฉลากผลิตภัณฑ์นม โดยกำหนดให้ระบุแหล่งที่มาของวัตถุดิบที่ถูกต้องและชัดเจน เช่น นมโคสดแท้ ๑๐๐% (น้ำนมจากแม่โคในประเทศไทย) และนมปรุงแต่ง (ผลิตจากนมผง) รวมทั้งรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับข้อมูลโฆษณาการบนฉลากผลิตภัณฑ์นมประเภทต่าง ๆ เพื่อป้องกันความสับสนในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภค

(๗) ทบทวนและปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการหรือคณะทำงานด้านการบริหารจัดการโคนมและผลิตภัณฑ์นม โดยเพิ่มสัดส่วนผู้แทนเกษตรกรโคนมและผู้แทนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นมให้เหมาะสม เพื่อให้เกษตรกรมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้อง

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอแนะดังกล่าวโดยเร่งด่วน ผลเป็นประการใดโปรดแจ้งให้ทราบด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์)
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๒๐๒๘ (ธณัฐดา)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๖๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ thanatda_s@nhrc.or.th